

Komisyon Adı: Adalet Komisyonu

Konu: Sporda Şiddet Ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1974)

Dönemi: 27

Yasama Yılı: 2

Tarih: 27/06/2019

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, sporda şiddetin önlenmesi şart. Önceki Sayın Bakanımız da bir resim gösterdi. Evet, insanlar şiddete yöneliyor ve başkalarının canına kastediyorlar, bunu kesinlikle önlememiz gerekiyor.

Şimdi, tabii, teknik olarak bazı konulara girmek istiyorum. Ondan önce, maalesef bu kanunun getirilmesi, zamanlaması İstanbul seçimleri sürecinde neredeyse bütün taraftar gruplarının demokrasiye sahip çıkmasının buradaki cezanın artırılmasına etken olduğu imajını yaratmaktadır. Düşünce bu olmasa bile keşke cezaları artırmak yerine birazdan bahsedeceğim önlemleri alabilsek.

Şimdi, sonuna kadar sporda şiddetin önlenmesini düşünüyoruz. Ama burada bazı şeyleri kanunda eksik bırakmışız, örneğin ırkçı saldırılarla ilgili ne önlem alınacak veya buna ne yapılacak yok. Diyarbakırspor'un sporcularına ve taraftarlarına yapılan çirkin tezahüratlar ve ırkçı nefret söylemleri ya da yabancı siyahi futbolculara reva görülen ırkçı söylemlerin de bu kanun kapsamına alınması gerektiğini düşünüyorum.

Örneğin madde 3'le 5'inci maddeye ek yapılıyor. Müsabakaları daha fazla seyircinin izlenmesi amaçlanıyor. Çok güzel, ailemizle, eşimizle, çocuğumuzla ve gençlerle statlara gidelim. Kadınlarımız, çocuklarımız, gençlerimiz gidip buradan keyif alsınlar. Ama maalesef, bu olmadığı için cezai tedbirleri artırmaya çalışıyoruz ama bunu yaparken de örneğin müsabaka ve seyir alanları gibi muğlak ifadelerle kanunlaştırma yapıyoruz.

Bu kanun bir tür ceza kanunu, cezalar getiriyor. Her bir tanımın, her bir fıkranın ciddi anlamda ceza hukuku gereğince açıklığa yer bırakmayacak şekilde net olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü

kanunda özellikle Türk Ceza Kanunu'nda, biliyorsunuz, kanunsuz suç ve ceza olmaz. Bunun yanında, özellikle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun çerçevesinde 14 Nisan 2011 tarihinden 4 Ocak 2019 tarihine kadar 23.942 kişi hakkında işlem yapılmış, 4.763 şahıs hakkında verilen seyirden men cezası yasağı devam ediyor. İçişleri Bakanlığından aldım bu bilgileri. Ama bu kadar takibat sporda şiddeti önlemeye yetmemiş, demek ki cezalar tek başına caydırıcı değil.

Burada 6222 sayılı Yasa'nın taraftarlara yönelik yaşattığı hak mahremiyetleri ortadayken daha baskıcı, sadece ceza sopasını gösteren, taraftar gruplarını suç örgütü, taraftarları da potansiyel suçlu olarak gösteren bir yaklaşım var, bunun düzeltilmesi gerektiği kanısındayım.

Şimdi, Sayın Hakkı Başkanımız, burada Federasyon temsilcilerine kulüp temsilcilerine de söz vereceğini söyledi, çok da isabetli. Taraftar Hakları Derneği bir bilgi notu bana ulaştırdı, bilmiyorum, eğer kendileri buradaysa, Sayın Başkan, onlara da kısa bir söz verebilerseniz onların da görüşlerini duyabiliriz.

Bu arada teklifin 13'üncü maddesinde bir şey var, bu 6'ncı maddeyi değiştiriyor: "Takım taraftarlarının toplu ulaşım kullandıkları yerlerde uyuşturucu ve alkol getiren kişi..." Bu da muğlak. Yani taşıyan mı, getiren mi, hangi toplu taşıma aracı, metroda mı veya başka yerlerde mi? Takım otobüsleri... Kanundaki bütün muğlaklıkların aslında önergelerle düzeltilmesi gerektiği kanısındayım.

Şimdi, bakın, taraftar grupları şöyle bir şey diyor. Bir hafta sonu eğlencesi olan spor müsabakalarının gerçekleştiği statları bir suç alanı, taraftar gruplarını bir suç örgütü, taraftarları da bir suçlu olarak tanımlayan bu yeni yasa tasarısı baştan hatalı olarak görüyorlar. "Sporseverlerin ve taraftarların statlardan ve müsabakalardan uzaklaşmasına yol açan bu 6222 sayılı Yasa yeni tasarıyla sporseverleri tamamen spordan uzaklaştırabilecektir." deniliyor.

Şimdi, spor kardeşliktir ama futbol sadece futbol değildir, ekonomik yönü var, tabii, gördük, siyasal yönü var ama daha da önemlisi bir deşarj yöntemi. Futbolda engellediğiniz taraftar basketbol sahalarına giriyor, oradan engelleyeceksiniz voleybola, oradan hentbola. Bunları cezai tedbirlerle önleyeceğimize -devletin de asli görevi budur- sporda şiddeti nasıl engelleyebiliriz, buna bakmamız gerekiyor.

Elimde 2012 tarihli bir derleme makale var; "Türkiye'de sporda saldırganlık, şiddet ve çözüm önerileri." Kanun teklifinin müellifleri inanıyorum ki buna da göz atmışlardır. Önemli olan, sivrisinekle mücadele

ederken ilaç sıkılmak değil, bataklığı kurutmaktır. Bundan çok bahsetmeyeceğim ama başka bir şey söylemek istiyorum: Sporda şiddetin önlenmesi için cezai tedbirler yetmez. Ne yapabiliriz? Statların, spor salonlarının girişlerinde ve spor alanlarının içinde sağlıklı fiziksel ek koşullar oluşturmamız lazım. Bir olay çıktığı anda spor sahasının veya stadyumun üç beş dakika içinde, on dakika içinde boşalması gerekiyor. Stadın çevresinin de buna uygun olması gerekiyor. Mesela İstanbul'da Ali Sami Yen Stadı'nın çevresi çok uygun değildi, taşındı, belki şimdi daha iyi ama daha geniş yollar, daha geniş alanlar, daha geniş meydanlar yapılması lazım. Basın-yayın kuruluşlarının spor etiğini öne çıkarması gerekiyor. Spor yazarlarının takım tutmadan objektif olmaları ve sporda şiddeti önleyecek şekilde davranmaları gerekiyor. Spor yöneticileri keza, taraftar temsilcileri, her isteyen amigo olmamalı, bunların bir eğitimden geçirilmesi gerekiyor ve bunlara da sevgi dilinin aşılması gerekiyor. Kulüp yöneticileri, görevliler, emniyet güçleri, hepsinin özellikle eğitilmesi gerekiyor.

Ben Mersin Baro Başkanı iken Mersin İdman Yurdu Süper Lig'deydi, maşallah, şimdi amatör kümede, kulübü kapatıyoruz, 1925 yılında kurulan seksen, doksan yıllık kulüp. O zaman spor savcılarını da görebiliriz. Spor savcısı... Hani biz adli kolluğu kuramadık ama keşke adli kolluğu da korsak, bir spor polisini de kurmamız gerekir, bunun da bir savcı denetiminde çalışması gerektiğini, daha da bunu geliştirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Ve Emniyetin içinde sporla görevli şubeler var zannediyorum ama bunun doğrudan nasıl adli kolluğu savcılığa bağlayacaksa spor kolluğunu da bir savcının gözetimi ve denetiminde çalıştırmamız lazım diye düşünüyorum.

Demin sayın vekilim bahsetti, maddi kaynaklar: Maddi kaynakları olmayan spor kulüpleri bir bir maalesef kapanıyor. Şimdi, tabii, spor girişlerine, stadyumlara veya sahalara girişte seyircilerin çok iyi aranması gerekiyor. Demin bahsettiğim resimde görüyoruz, adamlar maç izlemeye değil, silahlı çatışmaya geliyor sanki. Hangi takımın taraftarı olursa olsun bunun önlenmesi lazım. Ama hep bu eğitimle başlar, sevgi diliyle başlar. Futbolcusundan basketbolcusuna, sporcusundan antrenörüne ve kolluk kuvvetlerine kadar herkesin eğitim alması gerekiyor. Bunun dışında, saldırgan davranışlarda bulunanların belirlenerek hak ettikleri cezanın verilmesi gerekiyor ki caydırıcı olsun. Kanununun maddeleri geldiğinde teknik olarak bazı hadiselerden bahsedeceğim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.